

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět a je rozdělena do dvou období

- 1.-3.ročník – období hravé výtvarné činnosti a experimentování
- 4.-5.ročník – období uvědomělejší výtvarné práce.

- 1.ročník – 1 hodina týdně
- 2.ročník – 2 hodiny týdně
- 3.ročník – 2 hodiny týdně
- 4.ročník - 1 hodina týdně
- 5.ročník – 1 hodina týdně

Organizace

Žáci z každého ročníku pracují ve třídě, v učebně s interaktivní tabulí nebo venku v okolí školy. Základním předpokladem úspěšné činnosti je zaujetí žáků vhodně volenou motivací např. ve spojení s uměleckým dílem, hudební či literární ukázkou, vyprávěním apod. Učitel využívá frontální metody práce, práce ve skupinách, hravých činnostech, experimentování, formy rozhovorů. Také zařazuje vycházky, návštěvy výstav, galerií. Důležitou složkou hodiny je hodnocení práce žáků, které je zároveň motivací do další činnosti.

Pomůcek pro práci je celá řada např. pro kresbu tužka, pastely, úhel, pro malbu vodové, temperové barvy, celá řada přírodních materiálů i předloh, pro prostorové vytváření plastelína, modurit nebo hlína v neposlední řadě ilustrace, ukázky umění nebo filmy.

Na I. stupni výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. V etapě 1.-5. ročníku základního vzdělání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech tzn. Na tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím a prožitkům. V 1.-3.roč. je výuka zaměřena na spontánnost a bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Dítě kreslí rádo z paměti, snaží se ztvárnit svoje představy. Vhodná motivace podněcuje rozvoj dětské fantazie i vnitřní potřebu vyjádřit vlastní postoj ke světu.

Při výtvarných činnostech ve 4.-5.roč. začíná být dětská fantazie a představivost korigována rozvíjejícím se intelektem. Žáci postupně přecházejí od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci. Jejich výpověď o vztazích k okolnímu světu je stále bezprostřední, zachovávají si citový vztah k zobrazované skutečnosti. Utváří a rozvíjí se vztah žáků k volnému výtvarnému umění, k ochraně životního prostředí, ke společnosti ve které žijí.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Literatura a ilustrace, výtvarné vyjádření příběhu ze čtení, modelování různých pomůcek do matematiky, vytváření výrobků z přírodnin – prvouka, přírodověda atd.

Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata:

OSV

Vazba na vzdělávací oblast Umění a kultura – zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa.

VDO

Občanská společnost a škola – výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost.

EGS

Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropských kultur

EV

Ekosystémy, vztah člověka k prostředí – výchova k životnímu prostředí

MDV

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup k výtvarnému umění a vedení k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- Učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- Žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- Žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- Učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- Žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- Žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- Žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- Žáci se zapojují do diskuze
- Žáci respektují názory jiných
- Žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- Učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- Žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- Učitel vede žáky ke kolegiální pomoci
- Žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- Žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- Žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- Učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- Žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- Učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům